

ОБҐРУНТУВАННЯ ПОНЯТТЯ МЕТОДУ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Аудит як окрема галузь економічної науки має свої методи, інструменти та інші атрибути досліджень, аналізу, вирішення інших теоретичних і практичних завдань формування й подання інформації для системи управління.

Поняття методів аудиту, як і його методичних прийомів, тісно пов'язане з поняттям методології аудиту, оскільки вона їх визначає.

На наш погляд, слід розрізнити поняття методу аудиту як окремої науки і методи та методичні прийоми, що застосовуються у процесі практичного аудиту, теоретичних розробках.

У своїй дослідній, аналітичній та іншій діяльності аудиторів науковці й практики застосовують систему методів і методичних прийомів.

Оскільки кожний з об'єктів аудиту має свої відмінності, то і завдання їх вивчення, як правило, мають свої особливості. Тому для аудиторських досліджень, обґрунтування інформації стосовно аудиторських висновків, для конкретних аудиторських послуг необхідно застосовувати відповідні методи.

У науковій та навчальній літературі українських і зарубіжних авторів різним аспектам методу і методичного прийому аудиту приділена достатньо велика увага [1—5].

На наш погляд, поняття методу аудиту як узагальненого методологічного поняття, що стосується аудиторської діяльності, й різних методів аудиту як системи його конкретних методів, що застосовуються при проведенні конкретних перевірок — відмінні.

Існують певні особливості методу як поняття загального:

1. Він має характеризуватися способами і прийомами досліджень фінансово — господарської діяльності, формування аналітичної інформації для зворотного зв'язку системи управління підприємством.

2. Він має дозволяти відображати й певні закономірності взаємовідносин об'єкта та суб'єкта управління, зокрема, відносини координації, субординації, тобто ієрархічний бік управління, тощо.

Крім поняття методу аудиту як загального слід застосовувати поняття окремих методів, що застосовуються науковцями й практиками аудиторської діяльності. Ці методи мають дозволити проника-

ти в суть конкретних господарських та фінансово — економічних явищ, процесів, фактів, давати їм необхідного рівня оцінку тощо.

Дотримання всіма вченими й практиками єдиної термінології стосовно як методів, так і прийомів аудиту дозволило б краще порозумітися й у специфічних питаннях аудиторської практики, а також забезпечило б сталість понять у навчальних підручниках.

Від поняття методу аудиторської діяльності як загального слід відрізнити поняття методів аудиту, що застосовуються в конкретних напрямках аудиту, при проведенні конкретних перевірок (аналіз, синтез, дедукція, індукція, аналогія, моделювання, абстрагування, конкретизація, класифікація тощо).

А метод аудиторської діяльності слід розглядати в цілісності як метод економічної прикладної науки аудиту.

Таким чином, методи і методичні прийоми аудиту слід поділяти на загальнонаукові, прикладні й спеціальні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *Аренс А., Лоббек Дж.* Аудит: пер. с англ. / Гл. редактор сериї проф. Я. В. Соколов. — М.: Финансы и статистика, 1995. — 560 с.
2. Аудит: Практическое пособие / А. Кузьминский, Н. Кужельный, Е. Петрик и др.; Под ред. А. Н. Кузьминского. — К.: Учетиформ, 1996. — 238 с.
3. *Білуха М. Т.* Курс аудиту: Підручник. — 2-е вид., перероб. — К.: Вища школа. — Т-во «Знання», КОО, 1999. — 574 с.
4. *Рудницький В. С.* Методологія і організація аудиту. — Тернопіль: Економічна думка, 1998. — 192 с.
5. *Шеремет А. Д., Суйц В. П.* Аудит: учебное пособие. — М.: АО «Дис», 1995. — 144 с.

Г. В. Харламова
фінансовий директор будівничої фірми

ВПЛИВ ГАРМОНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І АУДИТУ НА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Будь-якій підприємницькій діяльності притаманний певний ризик.

Теж саме відбувається із бухгалтерським обліком, де існує ризик недостовірності бухгалтерської чи фінансової звітності. Це ри-